

УДК 140.8(430):26

ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ХРИСТИЯНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ ЗА ФРІДРІХОМ НІЦШЕ

Студ. А.О. Ілющенко, гр.БХФ 1-18

Науковий керівник доц. Множинська Р.В.

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою цієї роботи є дослідження філософії одного із представників ірраціоналізму Фрідріха Вільгельма Ніцше (1844-1900 рр) та опрацювання його поглядів на християнські цінності.

Завдання. Основним завданням є виявлення особливостей заперечення Ніцше бачення сенсу життя у традиціях християнства. Дослідження основних постулатів «ніцшеанства»: нігілізм, критика моралі та ідея «надлюдини».

Об'єкт дослідження. Фрідріх Ніцше — один з найвідоміших представників німецької філософії. Його творчість багатогранна і викликає суперечливі оцінки, а ідеї взагалі важко визначити до будь-яких філософських напрямів. Ставлення Ніцше до релігії визначається особливостями його світогляду, що виражаються в ірраціоналізмі. Його філософія як об'єкт історико-філософського дослідження органічно корелює з усіма аспектами науково-теоретичної актуальності. Критика релігії і філософії Ніцше повністю знаходиться під владою етичних мотивів.

Методи та засоби дослідження У роботі були використані такі методи як синтез, спостереження, аналіз, порівняння які дали можливість дослідити погляди Ф. Ніцше. Було прочитано декілька статей та творів автора.

Практичне значення отриманих результатів. Актуальність даної теми можна трактувати шляхом глибокого аналізу кризи християнської свідомості. Причиною якої стали парадоксальні слова "Бог мертвий" одним з лідерів даного посилення був Ф. Ніцше. Позиція філософа не просто формулювання атеїзму, а результат релігійних міркувань. Він вважав що люди самі вбили Бога і ця "богоутрата" позитивно впливає на розвиток людей, в певній мірі вони стають вільними. В сучасному суспільстві проблеми релігії мають велике значення. Не до кінця зрозуміло чи повинна людина вірити в Бога та дотримуватися заповідей. Чи можливо люди повинні відректись від Бога і почати спиратись лише на себе. Також в наш час існує упереджене ставлення до філософії Ніцше.

Результат дослідження : Критиком традиційних цінностей виступає німецький мислитель Фрідріх Вільгельм Ніцше. Його філософія суперечлива і не піддається однозначній інтерпретації, вона вплинула на всі філософські напрями, мистецтво і літературу ХХ століття.

Бажаючи звільнити "життя" від переважного гніту розуму, Ніцше проголосив "переоцінку всіх цінностей", перехід "по той бік добра і зла". А "Смерть бога", "богоутрата", які переживає людство, повинні полегшити цей шлях. Немає нікого, кому ми зобов'язані віддавати звіт у своєму житті, крім нас самих. На підставі цієї філософії Ніцше створив свій міф про "надлюдину" - сильну особу, що є вільною від моралі, дивиться в обличчя смерті з веселим трагізмом, рушієм якої є "воля до влади".

Ніцше вважав, що людство не розвивається по висхідній до кращого, чи до найсильнішого, чи до найвищого, як у це досі вірять. "Прогрес" - це лише сучасна ідея, інакше кажучи фальшива ідея. Теперішній європеєць за своєю цінністю глибоко нижче європейця епохи Відродження, та й сам поступальний розвиток аж ніяк не обумовлює якоїсь необхідності підвищення, посилення.

У філософа християнство оголосило смертельну війну вищому типу людини; воно відреклося від усіх основних інстинктів цього типу; із цих інстинктів воно виділило поняття зла, злої людини: сильна людина зробилася непотрібною людиною, зловмисником. Християнство стало на бік усіх слабких, принижених, невдах, воно створило ідеал з суперечності інстинктів підтримки сильного життя; воно деформує розум духовно-сильних натур, бо навчило їх трактувати виші духовні цінності як гріховні, як такі, що ведуть до збочення, як спокусу. Саме життя цінується у Ніцше, як інстинкт росту, стійкості, накопичення сил, влади: де не вистачає волі до влади, там занепад, а всім найвищим цінностям людства не вистачає цієї волі, під найсвятішими іменами панують цінності занепаду, нігілістичні цінності.

Християнство називають релігією співчуття. Співчуття діє пригнічуючим чином. Через співчуття втрачається сила. Це збільшує і ускладнює спад у силі, який завдає життю страждання. Саме страждання робиться заразливим через співчуття; за відомих обставин через співчуття завдається така велика шкода життю і життєвій енергії, що її сила перевищує величину причини. Співчуття взагалі суперечить законові розвитку, який є законом відбору. Воно підтримує те, що повинно загинути, воно стає на захист знедолених і засуджених життям; підтримуючи в житті усе невдале різного роду, воно робить саме життя похмурим і збуджує сумнів. Цей пригнічуючий і заразливий інстинкт знищує ті інстинкти, які виходять з підтримки і підвищення цінності життя: примножуючи біду і охороняючи все, що бідує, воно є головною зброєю *decadence* - співчуття заманує в ніщо. Виходячи з інстинкту життя, Ніцше стверджує, що немає нічого більш нездорового серед нашої нездорової сучасності, як християнське співчуття.

Висновки. Окремі висловлювання, вирвані з контексту, можуть наштовхнути на думку, що вся філософія Ніцше антигуманна, спрямована проти людини. Філософія Ніцше це спонування до життя. Християнство для нього це антипод життю. Якщо людина буде сподіватися тільки на себе, буде сильна і незалежна, то християнський Бог їй не потрібен і ця релігія відіме сама собою. Суспільство зацікавлене в слабких людей, завдяки їм існує християнська релігія, завдяки їм сильні люди, допомагаючи слабким і співчуваючи їм, можуть відчувати своє благородство і силу.

Ключові слова: надлюдина, переосмислення, Ніцше, Бог, слабкість.

ЛІТЕРАТУРА

1. Тарас В. Лютий Українське ніцшеанство. Наукові записки НаУКМА. 2011. Т. 115 : Філософія та релігієзнавство. Стор. 60-66.
2. Так казав Заратустра; Жадання влади / Пер. з нім. А. Онишка, П. Таращука. - К. Основи. Дніпро 1993.- 415 с.
3. К. Ю. Галушко. Фдріх-Вільгельм // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. - К.: Наукова думка, 2010. - Т. 7 : Мл -О. - С. 422.